ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 10.4.2025
COM(2025) 161 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την ανάλυση κόστους-οφέλους της χρήσης του κεντρικού λογαριασμού που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014

{SWD(2025) 79 final}

1. ΕΝΟΤΗΤΑ Ι — ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η παρούσα έκθεση εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014 ([1]) (στο εξής: κανονισμός MAR). Κύριος στόχος του παρόντος εγγράφου είναι η υποβολή ανάλυσης κόστους-οφέλους στο Συμβούλιο σχετικά με την πιθανή εφαρμογή κεντρικού λογαριασμού, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού MAR. Η Επιτροπή ανοίγει αυτόν τον κεντρικό λογαριασμό στο δημόσιο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα της επιλογής της για την είσπραξη των ιδίων πόρων.

Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει ανάλυση κόστους-οφέλους για τα επιλεγμένα μοντέλα ταμειακής διαχείρισης που αξιολόγησε η Επιτροπή, και συγκεκριμένα τα εξής:

- μοντέλο κεντρικού λογαριασμού που τηρείται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) σύμφωνα με το νέο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ),
- βελτιστοποιημένο μοντέλο ταμειακής διαχείρισης, το οποίο περιλαμβάνει τρεις κεντρικούς λογαριασμούς ταμειακών διαθεσίμων που τηρούνται στις επιλεγμένες εθνικές κεντρικές τράπεζες, επιλογή που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των νέων διατάξεων του άρθρου 9 του κανονισμού MAR.

1.1. Αρχιτεκτονική του δημόσιου ταμείου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Τα βασικά χαρακτηριστικά της αρχιτεκτονικής του δημόσιου ταμείου της Επιτροπής καθορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 1 του κανονισμού MAR.

Έως το 2022 ο κανονισμός MAR επέτρεπε στα κράτη μέλη να πιστώνουν ιδίους πόρους σε δύο διαφορετικούς τύπους λογαριασμών που είχαν ανοιχτεί στο όνομα της Επιτροπής:

- τύπος 1: **εθνικά δημόσια ταμεία**. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη αποδίδουν συνεισφορές ιδίων πόρων στην Επιτροπή πρώτα σε λογιστική βάση και σταδιακά, μετά την λήψη οδηγιών μεταφοράς χρηματικών ποσών από την Επιτροπή, σε μετρητά·
- τύπος 2: **εθνικές κεντρικές τράπεζες.** Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη αποδίδουν το σύνολο της αιτούμενης συνεισφοράς σε μετρητά.

Οι λογαριασμοί τύπου 1 και τύπου 2 τηρούνται σε εθνικά νομίσματα.

Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/615 του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού MAR, εισήγαγε ένα τρίτο είδος λογαριασμού που επιτρέπει τη χρήση νέου **κεντρικού λογαριασμού** για την πίστωση ιδίων πόρων, τον οποίον ανοίγει η Επιτροπή σε **δημόσιο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα της επιλογής της**.

([1]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των παραδοσιακών ιδίων πόρων και των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ και για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 168 της 7.6.2014, σ. 39), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/615 του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2022 (ΕΕ L 115 της 13.4.2022, σ. 51).

Κατά την περίοδο 2014-2022, οι πράξεις ταμειακής διαχείρισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επηρεάστηκαν πρωτίστως από δύο βασικούς παράγοντες:

– από την τυπολατρική εφαρμογή του άρθρου 14 παράγραφος 1 του κανονισμού MAR,
– από την απόφαση της ΕΚΤ να καθιερώσει την πολιτική αρνητικών επιτοκίων από τις 11 Ιουνίου 2014.

Για τη διασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων της ΕΕ, η Επιτροπή έλαβε τα αναγκαία μέτρα ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις των αρνητικών τόκων. Για τον σκοπό αυτό, κατά την περίοδο από το 2014 έως το 2022 η Επιτροπή προσπάθησε να τηρεί τα χρηματικά ποσά, στο μέτρο του δυνατού, στα εθνικά δημόσια ταμεία και τις κεντρικές τράπεζες, όπου η τήρησή τους ήταν δωρεάν ή άτοκη. Παράλληλα, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού MAR, όλοι οι λογαριασμοί πληρωμών που τηρούνταν σε εμπορικές τράπεζες ανεφοδιάζονταν καθημερινά από τους λογαριασμούς ιδίων πόρων με βάση το ποσό των πληρωμών που έπρεπε να εκτελέσει η κάθε τράπεζα. Τα ταμειακά αποθέματα ασφαλείας στις εν λόγω τράπεζες διατηρούνταν στο ελάχιστο επίπεδο, ώστε να αποφεύγονται τα υπερβολικά υπόλοιπα διάρκειας μίας ημέρας και να μειώνονται με τον τρόπο αυτό οι επιπτώσεις των αρνητικών τόκων, με παράλληλη διασφάλιση της συνέχειας των συναλλαγών πληρωμών.

Όλες αυτές οι πράξεις δημιούργησαν σημαντικό αριθμό ημερήσιων εισροών στα εθνικά δημόσια ταμεία και εκροών από άλλα κράτη μέλη. Επιπλέον, η απουσία υψηλότερου ταμειακού αποθέματος ασφαλείας επηρέασε επίσης την ικανότητα της Επιτροπής να εκτελεί επείγουσες πληρωμές.

Κατά συνέπεια, για να μειωθεί η πολυπλοκότητα των ταμειακών ροών και να ληφθούν υπόψη οι ανησυχίες των κρατών μελών, το 2021 η Επιτροπή πρότεινε να συμπεριληφθεί στον κανονισμό MAR η δυνατότητα πίστωσης ιδίων πόρων σε **νέο κεντρικό λογαριασμό**, ο οποίος θα έχει ανοιχθεί για τον σκοπό αυτό από την Επιτροπή [άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού MAR].

Παράλληλα με την πρόταση για τον κεντρικό λογαριασμό, η Επιτροπή υπέβαλε διάταξη για την παροχή, στα κράτη μέλη, **προβλέψεων των ταμειακών αναγκών** για τους επόμενους **4 μήνες**, ώστε να αυξηθεί περαιτέρω η προβλεψιμότητα των ταμειακών κινήσεων (άρθρο 9 παράγραφος 2α του κανονισμού MAR).

Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού MAR, η συμμετοχή των κρατών μελών στο κεντρικό μοντέλο πρέπει να γίνεται σε **εθελοντική βάση**. Επιπλέον, η Επιτροπή υποχρεούται να εκπονήσει **ανάλυση κόστους-οφέλους** της χρήσης του κεντρικού λογαριασμού πριν από την εφαρμογή του.

2. ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΙ — ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ-ΟΦΕΛΟΥΣ (ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΥΟ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ)

Η διαδικασία αυτή αποσκοπεί στη σύγκριση δύο μοντέλων για την ταμειακή διαχείριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βάσει του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027, λαμβανομένου υπόψη του υφιστάμενου νομικού περιβάλλοντος.

2.1. Νέα μοντέλα ταμειακής διαχείρισης — σενάρια

Για τους σκοπούς της διενέργειας ανάλυσης κόστους-οφέλους της χρήσης του κεντρικού λογαριασμού σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού MAR και σε ευθυγράμμιση με την πολιτική κινδύνου αντισυμβαλλομένου που εφαρμόζει, η Επιτροπή έκρινε ότι μόνο τα **δημόσια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα** αποτελούν αξιόπιστες εναλλακτικές λύσεις για την τήρηση του εν λόγω λογαριασμού.

Εξετάστηκαν δύο τύποι δημόσιων ιδρυμάτων:

- Η **Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα** (ΕΚΤ), διότι ενεργεί ήδη ως διαχειριστής ρευστότητας για τους πόρους ρευστότητας του NextGenerationEU (NGEU) και εκτελεί τις πληρωμές του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (MAA) στα κράτη μέλη δικαιούχους.
- Οι **εθνικές κεντρικές τράπεζες** (στο εξής: ΕθνΚΤ), δεδομένου ότι αποτελούν παράγοντες ζωτικής σημασίας στην υφιστάμενη αρχιτεκτονική του δημόσιου ταμείου και στο μοντέλο διαχείρισης ταμειακών διαθεσίμων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Με βάση την παραδοχή αυτή, η Επιτροπή πρότεινε δύο διαφορετικές επιλογές για τη διαχείριση του κεντρικού λογαριασμού.

Επιλογή 1: **Κεντρικός λογαριασμός στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ)**

Με βάση τις διατάξεις του νεοεισαχθέντος άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού MAR, το μοντέλο συνίσταται, αφενός, στη δημιουργία ενός κεντρικού λογαριασμού στην ΕΚΤ για τους ιδίους πόρους και τα λοιπά έσοδα που καταβάλλονται σε ευρώ και, αφετέρου, στη δημιουργία υπολογαριασμών για τους ιδίους πόρους σε κάθε νόμισμα πλην του ευρώ.

Η εφαρμογή του μοντέλου αυτού προβλέπει τη σταδιακή κατάργηση των υφιστάμενων συστημάτων σε επίπεδο κρατών μελών. Αυτό σημαίνει ότι η τρέχουσα πρακτική που εφαρμόζουν τα εθνικά δημόσια ταμεία, βάσει της οποίας οι πόροι αποδίδονται πρώτα σε λογιστική βάση, θα αντικατασταθεί από το σύστημα βάσει του οποίου όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη θα αποδίδουν τους ιδίους πόρους τους με τραπεζικές μεταφορές σε συγκεκριμένες ημέρες. Τα ποσά σε ευρώ θα συγκεντρώνονται σε έναν κεντρικό λογαριασμό που θα δημιουργήσει η Επιτροπή στην ΕΚΤ. Οι συνεισφορές σε νομίσματα πλην του ευρώ θα διοχετεύονται πρώτα στους σχετικούς υπολογαριασμούς που θα δημιουργηθούν για τον σκοπό αυτό σε δημόσιο ταμείο ή σε εθνική κεντρική τράπεζα. Ο κεντρικός λογαριασμός σε ευρώ θα χρησιμοποιείται κυρίως για την καθημερινή χρηματοδότηση των τραπεζικών λογαριασμών της Επιτροπής μέσω των οποίων η Επιτροπή εκτελεί τις πληρωμές της σε ευρώ. Επιπλέον, ο κεντρικός λογαριασμός σε ευρώ θα μπορεί να χρησιμοποιείται για την εκτέλεση άμεσων πληρωμών προς τα κράτη μέλη, κυρίως σε λογαριασμούς που τηρούνται σε εθνικές κεντρικές τράπεζες.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού MAR, ο εν λόγω κεντρικός λογαριασμός θα πρέπει να είναι άτοκος. Σε περίπτωση θετικού επιτοκίου καταθέσεων, ο τόκος θα διανέμεται στα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην εν λόγω ρύθμιση κατ' αναλογία προς την κλείδα κατανομής του προϋπολογισμού τους. Τα χρηματικά ποσά που συγκεντρώνονται στον λογαριασμό θα προστατεύονται επίσης από δυνητικούς αρνητικούς τόκους που θα πρέπει να καλύπτονται από το/τα ενδιαφερόμενο/-α κράτος/-η μέλος/-η.

Η επιλογή κεντρικού λογαριασμού που θα προκριθεί θα επηρεάσει κυρίως τα κράτη μέλη τα οποία αποδίδουν χρηματικά ποσά στην Επιτροπή πρώτα σε λογιστική βάση και σταδιακά, μετά την λήψη οδηγιών μεταφοράς από την Επιτροπή, σε μετρητά (λογαριασμοί ιδίων πόρων που τηρούνται σε δημόσια ταμεία). Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεταφέρουν αμέσως τα χρηματικά ποσά αντί να κινητοποιούν σταδιακά τα μετρητά με την πάροδο του χρόνου. Για τα κράτη μέλη που επιλέγουν μέχρι στιγμής να τηρούν τον λογαριασμό ιδίων πόρων στην εθνική κεντρική τους τράπεζα, η μετάβαση στην επιλογή της ΕΚΤ θα έχει μηδενικές ή πολύ περιορισμένες επιπτώσεις.

Είναι σκόπιμο να σημειωθεί ότι η ΕΚΤ δεν έχει λάβει επίσημο αίτημα για την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών και, ως εκ τούτου, δεν έχει δώσει τη συγκατάθεσή της εν προκειμένω.

Επιλογή 2: Βελτιστοποιημένο μοντέλο ταμειακής διαχείρισης με κεντρικούς λογαριασμούς ταμειακών διαθεσίμων σε επιλεγμένες εθνικές κεντρικές τράπεζες

Το μοντέλο αυτό δεν βασίζεται στις νέες διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού MAR για τη δημιουργία νέου κεντρικού λογαριασμού. Αντιθέτως, βασίζεται στην υφιστάμενη αρχιτεκτονική του δημόσιου ταμείου και στις ήδη καθιερωμένες ταμειακές ροές με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες.

Σύμφωνα με μοντέλο αυτό, ενεργοποιούνται εβδομαδιαίες μεταφορές σε καθορισμένες ημέρες από λογαριασμούς ιδίων πόρων σε λογαριασμούς ταμειακών διαθεσίμων. Οι ταμειακές ροές από τους λογαριασμούς ιδίων πόρων που τηρούνται σε δημόσια ταμεία διοχετεύονται σύμφωνα με τη κλείδα κατανομής του προϋπολογισμού προς μία μόνο κατεύθυνση (από λογαριασμούς ιδίων πόρων προς λογαριασμούς ταμειακών διαθεσίμων). Επομένως, θα πρέπει να μειωθεί σημαντικά ο συνολικός αριθμός των ταμειακών ροών στους λογαριασμούς ιδίων πόρων που τηρούνται σε δημόσια ταμεία. Οι εβδομαδιαίες μεταφορές ιδίων πόρων θα συνοδεύονται από ενισχυμένες και ακριβέστερες προβλέψεις των χρηματοδοτικών αναγκών, οι οποίες θα πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση.

2.2. Μεθοδολογία και κριτήρια αξιολόγησης

Αναγνωρίζοντας τη σημασία που έχει η αποτελεσματική ταμειακή διαχείριση για τις πολιτικές της ΕΕ, η Επιτροπή ανέπτυξε ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια για την αξιολόγηση δύο επιλογών κεντρικών ταμείων. Στα κριτήρια αυτά λαμβάνονται ειδικά υπόψη οι ανησυχίες των κρατών μελών σχετικά με πιθανές πρόσθετες δαπάνες στο πλαίσιο του αναθεωρημένου κανονισμού MAR. Η επιλογή που προκρίθηκε διασφαλίζει ότι το κόστος είτε παραμένει το ίδιο είτε μειώνεται σε σχέση με την τρέχουσα ρύθμιση, ενώ προσφέρει παράλληλα απλούστερες ταμειακές ροές και ενισχυμένη λειτουργική αποδοτικότητα.

Τα κριτήρια που επιλέχθηκαν συνίστανται στα εξής:

α) Δημοσιονομικές επιπτώσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν τις ακόλουθες συνιστώσες:

- **Επιτόκιο καταθέσεων σε μετρητά** (εκτίμηση των παραγόμενων θετικών και/ή αρνητικών τόκων)

- **Τέλος υπηρεσιών** (κόστος δημιουργίας λογαριασμού/-ών και τρέχουσες δαπάνες που προκύπτουν από καθημερινές πράξεις)

β) Τεχνική υποδομή

Εξετάζονται οι δυνατότητες συνδεσιμότητας των επιλογών που προκρίθηκαν με την υφιστάμενη τεχνική δομή για το δημόσιο ταμείο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

γ) «Καταλληλότητα για τον επιδιωκόμενο σκοπό» σύμφωνα με την αρχιτεκτονική του δημόσιου ταμείου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Διερευνά τη συμβατότητα των επιλογών που προκρίθηκαν με τα χαρακτηριστικά του δημόσιου ταμείου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (συνεισφορές σε ευρώ και σε άλλα νομίσματα πλην του ευρώ, πολλαπλές πληρωμές σε δικαιούχους), τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης και τις συνέργειες με τα υφιστάμενα πρότυπα ταμειακών ροών.

2.3. Αξιολόγηση των επιλογών με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης

2.3.1. Δημοσιονομικές επιπτώσεις

Η Επιτροπή αξιολόγησε τις δυνητικές δημοσιονομικές επιπτώσεις των δύο μοντέλων ταμειακής διαχείρισης.

Όσον αφορά την **επιλογή 1**, η Επιτροπή χρησιμοποίησε ως δείκτη αναφοράς τους όρους για τους λογαριασμούς του NGEU που τηρούνται στην ΕΚΤ για τους σκοπούς της εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Μέσου Ανάκαμψης.

Όσον αφορά την **επιλογή 2**, η Επιτροπή εξέτασε τους όρους που προσφέρουν πέντε επιλεγμένες ΕθνΚΤ στη ζώνη του ευρώ. Η κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2019/671 ([2]) της ΕΚΤ περιόρισε το επιτόκιο όλων των καταθέσεων που δεν σχετίζονται με τη νομισματική πολιτική. Το 2024 τροποποιήθηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΚΤ ([3]). Δεδομένων των συνθηκών που επικρατούσαν το 2022, η Επιτροπή εστίασε την ανάλυσή της στις ΕθνΚΤ των τεσσάρων μεγαλύτερων οικονομιών της ζώνης του ευρώ, δηλαδή της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας και της Ισπανίας. Επιπλέον, η Επιτροπή εξέτασε επίσης την Εθνική Τράπεζα του Βελγίου λόγω της γεωγραφικής της εγγύτητας, η οποία είναι απαραίτητη για τη συνέχεια των δραστηριοτήτων του δημόσιου ταμείου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Τα δύο στοιχεία ανάλυσης που εξετάστηκαν ήταν τα εξής:

- Επιτόκιο καταθέσεων σε μετρητά:

([2]) Κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2019/671 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 9ης Απριλίου 2019, σχετικά με εγχώριες πράξεις διαχείρισης ενεργητικού και παθητικού από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 113 της 29.4.2019, σ. 11).

([3]) Απόφαση (ΕΕ) 2024/1209 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 16ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον τοκισμό καταθέσεων μη σχετιζόμενων με τη νομισματική πολιτική που τηρούνται στις εθνικές κεντρικές τράπεζες και στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ/2024/11) (ΕΕ L, 2024/1209, 3.5.2024).

Η ανάλυση έδειξε ότι τα επιτόκια των ΕθνΚΤ ήταν όλα ευθυγραμμισμένα με τους όρους της ΕΚΤ. Ως εκ τούτου, οι όροι τοκισμού που προσφέρονταν με τις δύο επιλογές ήταν παρόμοιοι σε τέτοιον βαθμό, ώστε ο εν λόγω παράγοντας δεν θα επηρέαζε την απόφαση.

- Τέλος υπηρεσιών:

  Δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τηρεί ήδη λογαριασμούς στις ΕθνΚΤ, οι εν λόγω τράπεζες δεν θα χρεώνουν πρόσθετα τέλη για την τήρηση λογαριασμών. Επιπλέον, ορισμένες ΕθνΚΤ θα πραγματοποιούν μεταφορές χρηματικών ποσών δωρεάν, ενώ κάποιες άλλες θα χρεώνουν μειωμένο τέλος συναλλαγής ή κατ' αποκοπή ποσό για απεριόριστες συναλλαγές. Αντιθέτως, η προσέγγιση της ΕΚΤ θα μπορούσε να περιλαμβάνει ένα αρχικό τέλος για το άνοιγμα λογαριασμού και επαναλαμβανόμενα τέλη για τη διαχείριση λογαριασμού και τις υπηρεσίες που σχετίζονται με τις πληρωμές.

Συμπερασματικά:

- Και οι δύο επιλογές είχαν παρόμοιους όρους για το επιτόκιο των καταθέσεων σε μετρητά. Ωστόσο, η επιλογή 1 ενδέχεται να συνεπάγεται υψηλότερο αρχικό κόστος ανοίγματος και κόστος λειτουργίας λογαριασμών λόγω της δημιουργίας ενός νέου μοντέλου λογαριασμών στην ΕΚΤ.

- Η επιλογή 2 αποδείχθηκε οικονομικά αποδοτικότερη διότι, λόγω των υφιστάμενων σχέσεων με τις ΕθνΚΤ, δεν θα υπήρχαν πρόσθετα τέλη τήρησης λογαριασμών ούτε σημαντικό κόστος λειτουργίας.

2.3.2. Τεχνική υποδομή

Επιλογή 1 Η ΕΚΤ έχει δημιουργήσει μια εξειδικευμένη τεχνική υποδομή υψηλών επιδόσεων που είναι ειδικά προσαρμοσμένη στο νομισματικό πλαίσιο και το κανονιστικό περιβάλλον της ζώνης του ευρώ. Ο σχεδιασμός αυτός ευθυγραμμίζεται στενά με τις συγκεκριμένες νομισματικές πολιτικές, τα χρηματοοικονομικά συστήματα και τα νομικά καθεστώτα των κρατών μελών της, με βάση εργαλεία όπως το σύστημα πληρωμών TARGET2, ώστε να είναι δυνατή η εκτέλεση διασυνοριακών συναλλαγών μεγάλης κλίμακας σε ευρώ μεταξύ μελών του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και να διευκολύνονται οι συναλλαγές στην αγορά χονδρικής με μεγάλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Πρωταρχικός στόχος της αρχιτεκτονικής αυτής είναι να διατηρηθεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα και να υποστηριχθεί η αποτελεσματική μετάδοση της νομισματικής πολιτικής της ζώνης του ευρώ. Η υποδομή της ΕΚΤ δεν είναι σχεδιασμένη για την άμεση διαχείριση μεμονωμένων πληρωμών τοις μετρητοίς σε πολλαπλά νομίσματα που πραγματοποιούνται από παράγοντες της αγοράς ή θεσμικά όργανα όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα επίπεδα λειτουργικότητας που απαιτούνται για την άμεση παροχή των εν λόγω υπηρεσιών πληρωμών —όπως η δυναμική διαλειτουργικότητα σε πολλαπλά νομίσματα και η ενοποίηση με εξωτερικές εμπορικές πλατφόρμες— δεν υπάρχουν και θα πρέπει να αναλυθούν περαιτέρω και να αναπτυχθούν, ενέργειες που

συνεπάγονται κόστος, ενώ επισημαίνεται επίσης ότι δεν έχει υποβληθεί προηγούμενο σχετικό αίτημα στην ΕΚΤ. ([4])

Η **επιλογή 2** δεν είχε αρνητικές τεχνικές επιπτώσεις στο λογιστικό σύστημα της Επιτροπής. Η υφιστάμενη τεχνική λύση είναι καθιερωμένη, αποδοτική και ικανή να εξυπηρετήσει απρόσκοπτα τη εισαγωγή του μοντέλου κεντρικού λογαριασμού χωρίς τροποποιήσεις. Οι επιλεγμένες ΕθνΚΤ διατηρούν ένα εμπορικό επίπεδο το οποίο επιτρέπει την αυτοματοποιημένη επικοινωνία με το δημόσιο ταμείο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μέσω υπηρεσιών Swift. Επομένως, η επιλογή αυτή δεν θα απαιτούσε πρόσθετες εργασίες ανάπτυξης από την Επιτροπή.

Συμπερασματικά:

- Η επιλογή 1 παρουσίασε τεχνικές προκλήσεις, διότι η υποδομή της ΕΚΤ δεν είναι σχεδιασμένη για την άμεση διαχείριση μεμονωμένων πληρωμών τοις μετρητοίς σε πολλαπλά νομίσματα που πραγματοποιούνται από παράγοντες της αγοράς ή θεσμικά όργανα όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

- Η επιλογή 2 δεν επέσυρε τεχνικές διαταραχές, δεδομένου ότι οι ΕθνΚΤ χρησιμοποιούν ενοποιημένα συστήματα σε ικανοποιητικό βαθμό, τα οποία είναι ευθυγραμμισμένα με την υφιστάμενη υποδομή της Επιτροπής.

2.3.3. «Καταλληλότητα για τον επιδιωκόμενο σκοπό» σύμφωνα με την αρχιτεκτονική του δημόσιου ταμείου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Όσον αφορά την **επιλογή 1**, η ανάλυση αποκάλυψε ότι η δημιουργία υπολογαριασμών σε νομίσματα πλην του ευρώ εντός της ΕΚΤ θα ήταν δύσκολη. Για τη συνεκτίμηση της διάστασης που αφορά τα νομίσματα πλην του ευρώ, η ΕΚΤ πρότεινε μια διαφοροποιημένη προσέγγιση σε συνάρτηση με τη φύση των λογαριασμών. Το σενάριο αυτό προβλέπει έναν λογαριασμό σε ευρώ για όλες τις συνεισφορές σε ευρώ και έναν λογαριασμό για κάθε νόμισμα που χρησιμοποιείται πλην του ευρώ (7 λογαριασμοί). Ωστόσο, η προσέγγιση αυτή θα προσέφερε περιορισμένη μόνο απλούστευση των ταμειακών ροών, ιδίως λόγω του εθελοντικού χαρακτήρα της συμμετοχής των κρατών μελών.

Η **επιλογή 2**, η οποία περιλαμβάνει κεντρικούς λογαριασμούς ταμειακών διαθεσίμων στις επιλεγμένες εθνικές κεντρικές τράπεζες, βασίζεται στην υφιστάμενη αρχιτεκτονική του δημόσιου ταμείου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Διατηρεί ένα καθιερωμένο μοντέλο ταμειακών ροών και μετατροπών ιδίων πόρων σε νομίσματα πλην του ευρώ, ενώ δημιουργεί παράλληλα συνέργειες για άλλους πόρους που εκφράζονται σε ευρώ. Ως εκ τούτου, δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις για το δημόσιο ταμείο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή για τα κράτη μέλη όσον αφορά από πλευράς πρόσθετης διοικητικής ή λειτουργικής επιβάρυνσης.

([4]) Ο καίριος ρόλος που διαδραματίζει από το 2020 η ΕΚΤ, ως δημοσιονομικός αντιπρόσωπος και εξουσιοδοτημένος οργανισμός πληρωμών για το πρόγραμμα έκδοσης και διαχείρισης χρεογράφων της ΕΕ, βασίζεται στις υποδομές και τις δυνατότητες της ΕΚΤ όσον αφορά την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής.

Η συγκέντρωση ροών σε λίγους μόνο λογαριασμούς ταμειακών διαθεσίμων θα μειώσει τις διατραπεζικές μεταφορές μεταξύ λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων που τηρούνται σε δημόσια ταμεία και λογαριασμών κεντρικών τραπεζών.

Συμπερασματικά:

- Η επιλογή 1 έθετε περιορισμούς λόγω της απαίτησης χωριστών λογαριασμών για την εξυπηρέτηση συναλλαγών σε νομίσματα πλην του ευρώ με αποδοτικό τρόπο.

- Η επιλογή 2 παρουσίαζε μεγαλύτερη συνοχή με τις καθιερωμένες διαδικασίες, προσφέροντας συνέργειες χωρίς να προσθέτει διοικητική επιβάρυνση για το δημόσιο ταμείο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή τα κράτη μέλη.

2.4. Συμπεράσματα: Επιλογή του μοντέλου ταμειακής διαχείρισης

Αμφότερες οι επιλογές εξασφαλίζουν βελτιώσεις όσον αφορά την αποδοτικότητα και τη λειτουργία για τις εσωτερικές διαδικασίες που σχετίζονται τις ταμειακές ροές και τη διαχείριση λογαριασμών.

Ωστόσο, η επιλογή 2 ξεχωρίζει ως η προτιμώμενη επιλογή διότι βασίζεται στο καθιερωμένο πλαίσιο ταμειακής διαχείρισης, το οποίο ελαχιστοποιεί το κόστος μετάβασης και τις λειτουργικές διαταραχές. Η βελτιστοποίηση αυτή ευθυγραμμίζεται με τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, δεδομένου ότι διασφαλίζει την αποτελεσματική διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με τους στόχους πολιτικής της ΕΕ.

Επιπλέον, η επιλογή 2 ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των κρατών μελών διότι ενισχύει την προβλεψιμότητα και τη διαφάνεια των ταμειακών κινήσεων στα εθνικά δημόσια ταμεία. Κατά την τελευταία διετία η Επιτροπή εφάρμοσε την επιλογή 2 προκειμένου να ενισχύσει στρατηγικά την ταμειακή της διαχείριση, λαμβάνοντας υπόψη τις ανησυχίες των κρατών μελών και ενισχύοντας παράλληλα τις χρηματοπιστωτικές υποδομές της ΕΕ.

Η Επιτροπή συνιστά να διατηρηθεί η επιλογή 2 ως οικονομικά αποδοτική λύση για το σύστημα διαχείρισης ταμειακών διαθεσίμων. Δεδομένης της υφιστάμενης δομής του προϋπολογισμού και του τρέχοντος λειτουργικού πλαισίου της ΕΕ, η συγκεκριμένη επιλογή εξακολουθεί να αποτελεί την πλέον κατάλληλη προσέγγιση. Ανάλογα με τις μελλοντικές δημοσιονομικές και οικονομικές εξελίξεις, μπορούν να πραγματοποιηθούν περαιτέρω βελτιώσεις και αξιολογήσεις, εφόσον κριθούν αναγκαίες, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.